

MIEDZY KOLEKTYWIZMEM A INDYWIDUALIZMEM

The Play, Południe w jaju, fotografia, 1.08.1966, Kushimoto, Wakayama, dzięki uprzejmości Keiichiego Ikemizu

AWANGARDA JAPONSKA W LATACH 50. i 60. XX WIEKU 25.11.2021 — 13.03.2022

ORGANIZATORZY

JAPAN FOUNDATION
国際交流基金

INSTYTUCJA
FINANSOWANA PRZEZ

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

PATRONAT
HONOROWY

Ambasada
Japonii

PARTNER

ZACHĘTA — NARODOWA GALERIA SZTUKI
PL. MAŁACHOWSKIEGO 3, 00-916 WARSZAWA
ZACHETA.ART.PL

**Między kolektywizmem a indywidualizmem —
awangarda japońska w latach pięćdziesiątych
i sześćdziesiątych XX wieku**

Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki

25.11.2021–13.03.2022

kuratorka: Maria Brewińska

Institucja finansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

wystawa współorganizowana z The Japan Foundation
współpraca: Takamatsu Art Museum, National
Museum of Modern Art Tokyo oraz Museum of Modern
Art, Kamakura & Hayama
honorowy patronat: Ambasada Japonii w Polsce

partner wystawy: Polfa Tarchomin

**Zachęta prezentuje wielką wystawę japońskiej
awangardy grupującą dzieła dwóch, przełomowych
dla rozwoju sztuki współczesnej w tym kraju, dekad.
To właśnie w latach 50. i 60. — po powojennej
traumie — dokonywały się radykalne przemiany,
w wyniku których wyłoniła się Japonia znana nam
dzisiaj. Na wystawie będzie można zobaczyć dzieła
najważniejszych artystów tamtego okresu, niezwykle
rzadko pokazywane poza Japonią, oraz dokumentację
ówczesnych ruchów awangardowych.**

Potrzeba odrodzenia się po latach wyniszczającej wojny sprawiła, że Japonię lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych cechowała niespotykana dotąd dynamika przemian. Podnoszący się z wojennych zniszczeń kraj w zawrotnym tempie przeistaczał się w największą gospodarkę w Azji i drugą co do wielkości gospodarkę świata — w 1964 roku Japonia została gospodarzem Letnich Igrzysk Olimpijskich w Tokio, a w 1970 roku w Osace otwarto wystawę światową Expo'70. Tytułowe dekady, chociaż zakotwiczone jeszcze w doświadczeniach wojennych i powojennego fermentu politycznego, stały się okresem, w którym dokonała się redefinicja japońskiej kultury.

Zgromadzone na wystawie dzieła i dokumentacja reprezentują rozwijające się w tamtym okresie dziedziny sztuki, takie jak malarstwo, instalacja, performans, fotografia, film, rysunek czy grafika i towarzyszące im praktyki artystyczne. Oddają dynamikę i energię sztuki rodzącej się w wyjątkowym okresie społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, który wówczas, po raz pierwszy w swojej historii, włączył się w globalne procesy przemian. Wyjątkowy splot okoliczności, ale też otwarcie Japonii na wpływy Zachodu stworzyły w latach pięćdziesiątych XX wieku

sprzyjające warunki dla rozwoju sztuki awangardowej. Artyści, którzy poczuli się uwolnieni od dawnych wzorców czy idei, budowali nowe strategie twórczości dalekie od znanych wcześniej form narzucanych przez istniejące w Japonii tradycyjne, oparte na hierarchii organizacje i stowarzyszenia.

Wystawa w Zachęcie pokazuje dzieła i twórców, którzy zerwali z konwencjonalnym pojmowaniem sztuki, i skupia się przede wszystkim na zjawisku powstających w tym czasie awangardowych grup i kolektywów artystycznych. Znalazły się na niej m.in. prace tzw. malarzy reportażyistów [zwanymi też awangardowymi realistami], podejmujących tematy związane z doświadczeniem wojny i radykalnymi powojennymi transformacjami, ważne kwestie polityczne i społeczne, kluczowe dla zrozumienia ówczesnej rzeczywistości Japonii. W niespokojnych politycznie latach pięćdziesiątych w różnych częściach kraju powstawały nowatorskie ruchy i grupy artystyczne. Sieć wzajemnych powiązań indywidualności artystycznych i kolektywnych praktyk wystawa pokazuje poprzez dzieła i dokumenty archiwalne grup takich jak Jikken Kōbō, Demokratyczne Stowarzyszenie Artystów, Stowarzyszenie Artystyczne Gutai, Kyūshū-ha [Szkoła z Kiusiu] czy grupa fotograficzna Vivo. Lata sześćdziesiąte przyniosły, z jednej strony, szereg wybitnych realizacji przedstawicieli starszej generacji, z drugiej — zaowocowały twórczością nowego pokolenia, którego radykalne instalacje czy performanse zmieniły oblicze awangardy japońskiej. Na wystawie można zobaczyć prace i dokumentacje akcji grup takich jak Neo Dada, Zero Jigen, Hi Red Center, The Play, GUN [Grupa Ultra Niigata], Bikyōtō, Provoke. Manifestujące się na wiele sposobów próby pogodzenia pozornie przeciwstawnych postaw — indywidualizmu i kolektywizmu — okazały się ożywcze dla rozwoju japońskiej sztuki współczesnej. W efekcie wystawa łączy dzieła i praktyki, które uczyniły Japonię nowym ośrodkiem życia artystycznego.

Więcej informacji o wystawie: zacheta.art.pl

Zdjęcia dla mediów dostępne po zalogowaniu:
zacheta.art.pl/pl/prasa

kontakt dla mediów:

Olga Gawerska

rzecznik@zacheta.art.pl, tel. 603 510 112

Joanna Andruszko

j.andruszko@zacheta.art.pl, tel. 693 974 686